

అరణ్యపర్వము - జ్ఞాన త్రైదము

విష్ణువుర ధ్యానమ్

నమస్తే గణానాథాయ గణానాం పతయే నమః ।

భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖిదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనవ్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।

అతీన్నియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీ కృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘునశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।

సానవ్వం సున్వరం షుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

య్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యస్వం పరాయణమ్ ।

శాస్త్రం జితేష్టియక్రోధం సచిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహాక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదభి-
లాండకోటి బ్రహ్మాండ నాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణామగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురార్థోగ్రహ్యర్థాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయో
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మర్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపూష్టయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాబూరతే, వనపర్వతసి,
యథాశక్తి, ద్వాదశోధ్యాయంతర్గత శ్లోకపూరాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహో.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మాణి సమః



వాసుదేవ ఉవాచ

దుర్యోధనస్య క్రూర్స్య శకునేష్ట దురాత్మనః ।
దుఃశాసనవతుర్భావాం భూమిః పాస్యతి శోణితమ్ ॥ ॥12-5॥

ఏతాన్నిహత్య సమరే యే చ తస్య పదానుగాః ।
తాంష్ట సర్వాన్వినిర్జిత్య సహితాన్ సనరాధిపాన్ ॥ ॥12-6॥

తతః సర్వేం భిషించామః ధర్మరాజం యుధిష్ఠిరమ్ ।
నికృత్యోపచరన్వధ్య ఏష ధర్మః సనాతనః ॥ ॥12-7॥

వైశంపాయన ఉవాచ

పార్వానామభిషంగేణ తథా క్రుద్ధం జన్మార్దనమ్ ।
అర్జునః శమయామాస దిధక్షంతమివ ప్రజాః ॥ ॥12-8॥

సంక్రుద్ధం కేశవం దృష్ట్యా పూర్వదేహము ఫాల్గునః ।
కీర్తయామాస కర్మణి సత్యకీర్తేర్మహాత్మనః ॥ ॥12-9॥
పురుషాస్యప్రమేయస్య సత్యస్యామితతేజసః ।
ప్రజాపతిపతేర్విష్ణుః లోకవాధస్య ధీమతః ॥ ॥12-10॥

అర్జున ఉవాచ

దశవర్షసహాస్రాణి యత్పాయంగ్రహో మునిః ।
వ్యచరష్టం పురా కృష్ణ పర్వతే గంధమాదనే ॥ ॥12-11॥

దశవర్షసహాస్రాణి దశవర్షశతాని చ ।
పుష్పరేష్యవసః కృష్ణ త్వమపో భక్తయన్నరా ॥ ॥12-12॥

ఊర్యబాహలర్విశాలాయాం బదర్యం మధుసూదన ।
అతిష్ఠ ఏకపాదేన వాయుభక్తః శతం సమాః ॥ ॥12-13॥

అవకృష్టోత్రాసంగః కృశో ధమనిసంతతః ।
ఆసీః కృష్ణ సరస్వత్యాం సత్తే ద్వాదశవార్షికే ॥ ॥12-14॥

ప్రభాసమష్టధాసాద్య తీర్థం పుణ్యజనోచితమ్ ।
తత్త కృష్ణ మహాతేజాః దివ్యం వర్షసహప్రకం ॥ ॥12-15॥

ఆతిష్టష్టమధైకేన పాదేన నియమస్థితః ।
లోకప్రవృత్తిహేతుష్టమితి వ్యాపో మమాబ్రవీత్ ॥ ॥12-16॥

జ్ఞేత్రజ్ఞః సర్వభూతానామాదిరంతశ్చ కేశవ ।
నిధానం తపసాం కృష్ణ యజ్ఞస్యం చ సనాతనః ॥ ॥12-17॥

నిహత్య నరకం భోమమ్ ఆహృత్య మణికుండలే ।
ప్రథమోత్సతితం కృష్ణ మేధ్యమశ్వమవాస్పుజః ॥ ॥12-18॥

కృత్య తత్సర్వ లోకానామృషభః సర్వలోకజిత్ ।
అవధీష్టం రణే సర్వాన్ సమేతాన్ దైత్యదానవాన్ ॥ ॥12-19॥

తతః సర్వేశ్వరత్వం చ సంప్రదాయ శచీపతేః ।
మానుషేషు మహాబాహోప్రాదుర్మాతోఽసి కేశవ ॥ ॥12-20॥

స త్వం నారాయణో భూత్య హరిరాసీః పరంతప ।
బ్రిహో సోమశ్చ సూర్యశ్చ ధర్మో ధాతా యమోఽనలః ॥ ॥12-21॥

వాయుర్వైష్వవణో రుద్రః కాలః ఖం పృథివీ దిశః ।
అజశ్చరాచరగురుః ప్రష్టా త్వం పురుషోత్తమ్ ॥ ॥12-22॥

పరాయణం దేవమూర్ధార్ క్రతుభిమర్ ధుసూదన ।
అయజో భూరితేజా వై కృష్ణ చైత్రరథే వనే ॥ ॥12-23॥

శతం శతసహప్రాణి సువర్ణస్య జన్మార్దన ।
వీక్షేకస్మింపుదా యజ్ఞే పరిపూర్ణాని భాగశః ॥ ॥12-24॥

అదితేరపి పుత్రత్వమేత్య యాదవనందన ।
త్వం విష్ణురితి విభ్యాత ఇంద్రాదవరణో విభుః ॥ ॥12-25॥

శిషుర్మాత్య దివం ఖం చ పృథివీం చ పరంతప ।
త్రిభిర్వ్యక్తమణై కృష్ణ క్రాంతవానసి తేజసా ॥ ॥12-26॥

సంప్రాప్య దివమాకాశమ్ ఆదిత్యస్వందనే ప్రీతః ।
అత్యరోచశ్చ భూతాత్మన్ భాస్కరం స్వేన తేజసా ॥ ॥12-27॥

ప్రాదుర్భావసహస్రేషు తేషు తేషు త్వయా విభో ।
అధర్మరుచయః కృష్ణ నిహతః శతళోఽసురాః ॥ ॥12-28॥

సాదితా మౌరవాః పాశాః నిసుందనరకౌ హతో ।
కృతః క్షేమః పునః పంథాః పురం ప్రాగ్జ్యోతిషం ప్రతి ॥ ॥12-29॥

జారుధ్యామాహలతిః క్రాఢః శిషుపాలో జైవైః సహా ।
జరాసంధశ్చ శైబ్యశ్చ శతధన్యా చ నిర్జితః ॥ ॥12-30॥
తథా పర్జన్యఫోషణ రథేనాదిత్యవర్ధనా ।
అవాస్పిర్ముహిషీం భోజ్యం రణే నిర్జిత్య రుక్మిణీమ్ ॥ ॥12-31॥

ఇంద్రద్యుమ్మై హతః కోపాత యవనశ్చ కనేరుమాన్ ।
హతః సౌభపతిః శాల్యః త్వయా సౌభం చ పాతితమ్ ॥ ॥12-32॥

ఏవమేతే యుధి హతాః భూయశ్చాన్యాన్ శృంప్య హా ।
ఇరావత్యాం హతో భోజః కార్త్రవీర్యసమో యుధి ॥ ॥12-33॥

గోపతిస్తాలకేతుశ్చ త్వయా వినిహతావుభో ।
తాం చ భోగవతీం పుణ్యామ్ బుషికాంతాం జనార్థన ॥ ॥12-34॥

ద్వారకామాత్మనాత్మిత్యా సముద్రం గమయిష్యసి ।
న క్రోధో న చ మాత్సర్యం నాన్యతం మధుసూదన ।
త్వయి త్రిష్టతి దాశార్థ న నృశంస్యం కుతోఽనృజు ॥ ॥12-35॥

ఆసీనం చైత్యమధ్యే త్వాం దీప్యమానం స్వతేజసా ।
ఆగమ్య బుషయః సర్వేఽయచంతాభయమచ్యత ॥ ॥12-36॥

యుగాంతే సర్వభూతాని సంక్షిప్య మధుసూదన ।
అత్మమైవాత్మనాత్మిత్యా జగద్యోః పరంతప ॥ ॥12-37॥

యుగాదో తవ వార్జేయ నాభిపద్మాదజాయత |
బ్రిహ్మై చరాచరగురుః యస్యేదం సకలం జగత్ || 12-38||

తం హంతుముద్యతౌ ఫోరా దానవా మధుకైటభౌ |
తయోర్వ్యతిక్రమం దృష్ట్యౌ క్రుఢస్య భవతో హరేః || 12-39||

లలాటాజ్ఞాతవాన్ శంభుః శూలపాణిప్రిలోచనః |
ఇత్తం తావపి దేవేశా త్వచ్ఛరీరసముధ్భవౌ | ||12-40||

త్వన్నియోగకరావేతౌ ఇతి మే నారదోఽబ్రవిత్ |
తథా నారాయణ పురా క్రతుభిర్భూరిదక్షిణః || 12-41||

ఇష్టవాంష్యం మహాసత్రం కృష్ణ చైతరథే వనే |
వైవం పరే నాపరే వా కరిష్యంతి కృతాని వా |
యాని కర్మణి దేవ త్వం బాల ఏవ మహాబలః || 12-42||

కృతవాన్మండరీకాఙ్క బలదేవసహయవాన్ |
కైలాసభవనే చాపి బ్రిహ్మాణైర్వ్యవసః సహా || 12-43||

వైశంపాయన ఉంచాచ

ఏవముక్త్య మహాత్మానమ్ ఆత్మ కృష్ణస్య పాండవః |
తుమ్మిషుమాసీత్తతః పార్థమ్ ఇత్యవాచ జనార్దనః || 12-44||

మమైవ త్వం త్వైవాహం యే మదీయస్తవైవ తే |
యస్యాం ద్వైషిస మాం ద్వైషియస్యామను స మామను || 12-45||

నరస్యమసి దుర్ధర్ష హరిర్మారాయణో హృహమ్ |
కాలే లోకమిమం ప్రాప్తా నరనారాయణావృషీ || 12-46||

అనస్యః పార్థ మత్స్యం త్వత్శూహం త్వామై చ |
నావయోరంతరం శక్యం వేదితుం భరతర్షభ || 12-47||

వైశంపాయన ఉవాచ

ఏవముక్తే తు వచనే కేశేవేన మహాత్మునా ।
తస్మైన్వీరసమావాయే సంరబ్ధేష్టు రాజసు ॥

॥12-48॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వంతర్లత అర్జునాభిగమనపర్వణి
ద్రోపద్యశ్వాసనే ద్వాదశోఽధ్యాయః ॥ 12 ॥



అథ క్షమాప్తార్థినా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భువేత్ ।
తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోత్తమ్తతే ॥

అథ లోకక్షేమప్తార్థినా

స్వాస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయన్తాం న్యాయేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోభ్రాహ్మాణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్పమస్తాస్పుభినో భవస్తు ॥

అథ భగవత్పత్నమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనేంద్రియైర్వ్య బుద్ధ్యత్తునా వా ప్రకృతేస్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సుకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రియఃకాన్తాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేత్తునామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

